

KÁRPÁTI LAPOK

A turistaság, a honismeret és a természetvédelem terjesztésére

Kiadja a Magyarországi Kárpát Egyesület

Szerkesztő: Nagy Péter, peter.nagi@t-online.hu

Internet: <http://www.karpategyesulet.hu>

Postacím: 1244 Budapest, Pf.: 800.

Vámos László portré

Mocsári László felvétele

Kárpátok Bércein Vándorút nyári kettős túra

2013. július 19 – augusztus 4.

I. Július 20-28: Bratocsa-hágótól Bereckig

*Kilenc ragyogó, verőfényes, igaz nap.
Kilenc naptárból kiszakított aranylap.*

(Reményik Sándor nyomán)

„És eljöttek és hozták amit otthon találtak” ...

Eljött hát ismét, a várva-várt nap: hátamra veszem a megszokott rutinnal összepakolt hátizsákom, és indulok a Keletibe, ahol a többiekkel vonatra szállva Brassó felé veszem az útirányt.

A nemzetközi gyorsnak titulált vonatunk csigalassúsággal, 80 perces késéssel fut be a hajdan volt erdélyi szász városba. Az állomáson már várnak a külhoni barátaink: Brassóból, Csíkszeredából, Kolozsvárról és Zilahról. Miután megörvendünk egymásnak – és az éjszakai utazástól kiszáradt torkunk is a némi alkoholos folyadéknak – bepréselődünk az előre megrendelt (köszönet Szász Áginnak és Zolinak) kisbuszba, amellyel a Kárpátkanyart átszelő úton a Bratocsa-hágóig furikázunk.

A hágóból indulunk el a két szakaszból álló 14 napos vándorlásunkra. Az első, 9 napos túrán az Ojtozi-hágóig (Bereckig) gyalogolunk. A kijelölt útvonalunk jórészt a Kárpátok főgerince: Csukás-hegység – Szilon-havas – Podu Calului-hegység – Csihányos – Pintyiló-hegység – Berecki-havasok. A Podu Calului előtt és után két jelentős patakon kell átkelnünk: ez a Bodza és a Nagy-Bászka. Mindkét patak – vagy inkább folyó – hátráló erózióval vágta át a Kárpátok főgerincét, s egészen a Háromszéki-medence pereméig toltja ki a vízválasztót. Azt is követhetnénk, de nem érdemes, inkább keresztezzük e vizeket.

A második, 5 napos szakasz az Ojtozi-hágótól Csíkszépvízig tart, az útvonal a Nemere-hegység és a Csiki-havasok főgerincén vezet. A hegyektől a Szellőtetőnél fogunk elköszönni: egy oldalgerincen leballagunk a Szépvízi-víztározóhoz, és az Erdélyi Kárpát-Egyesület XXII. Vándortáborra zárónapján fejezzük be a túránkat.

A két szakasz közt egy napot pihenünk Berecken, feltöltődünk energiával (értsd: piálunk), no, és persze újból megpakoljuk kiürült hátizsákjainkat.

1. nap

Elindulunk tehát a Csukásba a jól ismert úton (negyedszer járok erre), összesen 18-an. Az idő pompás, a hangulat remek, bár a csapat az éjszakai utazástól kissé kókadtt – nem is terveztem erre a napra túl nagy távot: a Csukás-menedékház környékén (ami valójában egy puccos szálló) vernénk táborot. A házhoz közeledve azonban látom, hogy nincs jó sátorhely [amit egyébként sejtettem, vagy inkább (mi az, hogy!) nagyon is jól tudtam, hiszen pár hónapja jártam erre, de reménykedni azért mindig lehet], mégis maradnék: fáradt a csapat, a nap is lemenőben, ráadásul néhányan – Gyula vezetésével a „szomjasok” – bementek a házba. Végül Kedves Feri javaslatára to-

vábbmegyünk: azt mondja van egy forrás táborhellyel, 1-1,5 km-re. Jó, legyen, bár a GPS-es térképen csak 3-4 km-re látok forrást. Megyünk vagy egy órát, mire megkapjuk a helyet, kiderül, hogy ugyanaz a forrás, amit Feri és a GPS is ismer, csak épp nem 1,5, hanem majd 4 km-re van. Ezt kissé ingerülten (nagyon röstellem, de az éjszakázás számlájára írom) szóvá is teszem. Gyorsan sötétedik, egy ideig még várjuk a „házasokat” (mert, hogy őket hátrahagytuk), aztán belenyugszunk, hogy csak holnap érnek utol.

2. nap

Másnap reggel a szokásos időben indulunk, – fél 9 körül – a tegnapi lemaradóknak se hírük, se hamvuk. A táborhelyüinktől nem messze – Feriék elmondása alapján – megkeresünk egy teljesen ép, sértetlen határdombot. Tán elfelejtették felrobbantani, vagy nem találták meg, ki tudja? A száma is jól kivehető: 155/a.

Keresgélés közben meglátjuk a szakadárokat, bevárjuk őket és most már együtt folytatjuk az utat. Dél körül elérjük a **Tatárhavas-hágót**, itt befúrjuk a harmadik bélyegzőnket (jobb híján) egy nem túl masszív sziklába. A hágó hajdanán fontos átkelő volt, az északi felén vámház, a déli oldalán egy kisebb csúcson vár állott – most kőhalom (Bodza vára). Tovább már a **Szilon-havasban** járunk. A nap végén a kopár főcsúc alatt, egy bővizű forrás közelében húzzuk föl a sátrainkat. Nem messze egy kirándulókkal furikázó terepjáró közelít felénk, Szabó Árpai szóba elegyedik a tulajjal. Tréfából odaszólok, hogy hozzon már föl egy láda sört a közeli faluból! Árpai tolmácsolja, és lám, úgy néz ki, hogy az ember hajlik rá: nagy komolyan megígéri, hogy fordul egyet, és hozza. Ám Szilágyi Bandi szkeptikusan kacarászik: várhatjuk mi azt holnap reggelig! És Bandinak (most is) igaza lett: emberünknek esze ágában sem volt visszajönni, akár jövő tavaszig is várhattuk volna azt a sört ...

3. nap

A következő nap elhagyjuk a **Szilon-havast**, és beereszkedünk a festői **Bodza-szorosba**, bár túl sokat nem látunk belőle. A **Bodzán** ki a közeli függőhídon, ki a még közelebb gázlón kel át. Én is gázlót választom, meleg van, jólesik a hűs víz simogatása. Míg ebédelünk, a folyóban valaki meg is mártózik. A

folyón túl már a **Podu Calului**ban koptatjuk a bakan-csunkat. Egy oldal völgyben megyünk fölfelé: eleinte széles székérúton, majd egyre keskenyedő ösvényen. Végül az is elvész az erdőben. Egy darabig keresgélem az utat, aztán a jól bevált, ám igen drasztikus módszert választom: direktben néki a hegynek. Ez hatásos, mert csak a helyes irányra kell ügyelni, és menni felfelé, így előbb-utóbb elérjük a hegygerincet.

Már többször megfordult a fejemben, hogy egyszer fölláznak a népek, és vagy megruháznak, vagy nem jönnek föl – jut is eszembe: ez egyszer, 2004-ben megtörtént egy késő délutáni meredek, direkt felmenetnél. Zakót, ugyan nem kaptam, de csak vagy hárman másztak utánam a hegyre, a többiek nem, így éjszakára két részre szakadt a csapat (és én sátor nélkül maradtam). Másnap aztán mégis följötték, – nem volt más választásuk – de a mai napig állítják, hogy én hagytam el őket, és nem fordítva.

Délután elérjük a főgerincet, követjük egy darabig, majd egy rendezett hegyi tanya mellett letáborozunk. Van jó forrás, elég kicsiny, de füves sátorhely. Teszünk-veszünk, főzőcskézünk, aztán nyugovóra térünk és ... kezdődik az éjszakai koncert! Hogy egyesek mér' nem tudnak csendben aludni!!

4. nap

A negyedik nap a **Podu Caluluié**. Ebben a hegy-ségben csak részben haladunk a főgerincen, mert azt már egyszer, ha nehezen is, de végigjártuk. Most kitértőt teszünk a **Casoca-vízeséshez**. Ez ugyan tetemes, mintegy 600 m-es szintvesztéssel jár, de az út könnyű, nagyrészt széles dőzerút, gyorsan lehet haladni. A szintet meg bírjuk! Nem is morgolódik senki, igaz, hogy én meg „nem világítottam meg teljes mélységében az útvonal részleteit”, és – mint tudjuk – az ördög a részletekben rejlik ...

Estére leérünk a **Nagy-Bászkához**. A folyóparton egy lakatlan, de még jó állapotban lévő erdészház udvarán találunk pompás táborhelyet. A csapat kisebb felének nagyobb örömeire fürdésre, tisztálkodásra is van lehetőség a langyos folyóvízben.

5. nap

Másnap nehéz menet vár ránk: a folyóparttól több, mint 1100 m szintet kell kimásznunk a **Pintyi-**

Csukás-hegységben

Épen maradt határkő, száma: 155/a

Casoca-vízesés

ló csúcsáig. Az út folyamatosan, és viszonylag egyenletesen emelkedik, a szintet elég hosszú útszakaszon, kb. 9 km-en kell legyűrni. El is indulunk, baktatunk szépen fölfelé, közben vissza-visszanézünk a **Nagy-Bászka völgyére**. A folyó mellett egészen **Kommandóig** autóval is járható út vezet. Fölfelé menet ahogy elhagyjuk a szálerdőt, egy működő esztenába botlunk. Betérünk, eldiskurálunk a pásztorokkal, vizet veszünk a forrásukból és lám, „huncut szemeim” mit látnak? A forrás alatt természetes sörös flasksák hűsölnék! Nosza, szaladunk a főnökhöz: ugyan adja már el nekünk azt a három palack sört! Nem lehet, kell a többi pásztornak estére – hártítja el üzleti ajánlatunkat. Elszontyolodom, de pár perc múlva mégis megesis rajtunk a szíve: egy palackot átad – és nem is túl drágán. Megkötötték az üzlet, majd – mivel a többiek már rég elmentek – a hátizsákomba tuszkolom a 2 literes flasksát, és én is indulok fölfelé a keserédes teherrel. Lesz majd fönt meglepetés! – kuncogok magamban. A csapat a csúcs alatt, a meteorológiai állomásnál várakozik. Épp ebédidő van: van aki eszik, van aki kihasználja a széljárást és a sátrát röpteti. Leülök, bekapok én is valamit. Aztán kaján vigyorral előhúszom a „kincset”: Na, ki kér sört? – teszem föl a hülye kérdést. Egyesek úgy néznek rám, mint piromániás a vizes szalmára, mások azt hiszik, hogy vizet akarok itatni velük. Végül a flaska nyitásokor

keletkező sziszegő hang – zene füleimnek – eloszlatja a kételyeket: ez bizony valódi SÖR! Meg is isszuk azon nyomban, mindenkinek jut legalább egy fél pohárral. Az eszem-izsom után folytatjuk utunkat, átmászunk a csúcson, majd ereszkedünk egyre lejjebb. Estére a **Balescunyeregbe** érünk, sátrainkat itt állítjuk föl. A terep nem éppen ideális, meglehetősen buckás, de mindezt kárpótól a táborunkat körülölelő áfonyamező. Ki is rajzik a csapat zöme, hogy a lemenő nap utolsó sugaraiban sütkérezve megtöltse hasát a zamatos gyümölcessel. Én is szedek egy fél bögrével, aztán átadom a lányoknak, kik már visszavonultak a sátraikba.

Ez a táborhelyünk arról nevezetes, hogy a **Nagy-Bászkától** ebbe a nyeregbe húzódik föl a **Tamás-patak** mentén a történelmi határ, hogy aztán pár száz méter után el is hagyja a hegycserincet az északra felé futó **Csihányos-patak** vonalában. A határon vagyunk tehát, és mivel még fiatal az idő, veszem a GPS-t, és határkő-vadászatra indulok – hátha sikerül valamit „elejtenem”. Utam sikerrel jár: két lerombolt és egy ép határdombot találok ezen a rövidke gerincszakaszon.

6. nap

Megvirrad a hatodik reggel. Még van mit menni, kapjuk hát a zsákot és megyünk tovább. Útközben megmutatom a többieknek a határdombokat, majd nemsokára elérjük a Csi-

Átkelés a Bodzán

Csemegézés az áfonyamezőn

Sátrazás egy eszténa közelében

hányos csúcsát. A környéken van telefonjel – a táborhelyen nem volt – így majd’ mindenki örületes SMS-ezésbe, telefonálásba kezd – halleluja a Motorolának és Martin Coopernek!

A mai nap elhagyjuk a Csihányos – Pintyiló-hegységet, és a Halomtető-hágónál megközelítjük Kommandót. Ezen a szakaszon már nincs piros sáv gerincjelzés: a Balescu-nyeregből a jelzésfestők érthetetlen módon északkeleti irányba, valamilyen völgybe vezették le a jelzést, miközben a gerincút északnyugatra tart. Út tehát van, járnak is rajta, sőt, hébe-hóba még irányjelző tábláskákat is látunk. Az útjelzőket a quadosok rakhatták ki, segítve társaik tájékozódását.

A Halomtető-hágóban magyarok pásztorkodnak, a tágas és hosszan elnyúló mezőn több esztenát találunk. Sátorozásra alkalmas helyet keresve végül – jobb híján – az egyik esztana mellett táborozunk le. A hágón egy elég jó minőségű – de nem aszfaltos, és ezért poros – út vezet át, Kommandót köti össze Buzau és Vráncsa megyékkel.

7. nap

A következő napon az 1777 m magas Lakócán túl kell jutnunk, hogy a kitzűött időpontra beérjünk Bereckre. Most könnyebb a helyzetünk, mint tegnapelőtt, hisz jóval magasabbról, 1200 m-ről

Hegytetőn a meteorológiai állomás

Sátorozás morgó csobának közelében

Most már csak lefelé megyünk – meg fölfelé!

támadjuk a csúcst. Viszont előtte van két-három kisebb bucka, amin át kell másznunk. Ennek ellenére az emelkedés nem lesz több 750-800 m-nél, ebédre ott leszünk. Így is történik: 2 óra körül fönt vagyunk a csúcson. A **Lakócán** – csakúgy, mint a **Pintyilón** – meteorológiai állomás van. Furcsa, hogy ilyen közel vannak egymáshoz, – légvonalban mindössze 25 km-re – annyira nem mérhetnek lényegesen eltérő adatokat ugyanabban a magasságban, negyedszáz km-en belül ... Úgy vélem azért működhetnek így, mert más-más megyéhez tartoznak: a **Pintyiló Buzauhoz**, a **Lakóca Kovásznához**.

A csúcson eltöltünk vagy másfél órát, és pedig azért, hogy fotósunk Lápi, a meteoban feltölthesse fényképezőgépe aksijait. Már majdnem 4 óra, mikor odébbállunk, megyünk lefelé. Ezen a túrán már nem fogunk ilyen magasságban járni. Mondom is a csapatnak: most már csak lefelé megyünk – majd hozzászszem: meg fölfelé! **Kac-kac, olcsó kis poén!**

Szálerdőben járunk, nem tudom hol fogunk éjszakai, kapunk-e forrást, de túlzottan nem aggódom. Nincs is rá ok: épp a megfelelő időben kibukkanunk egy nagyobb pojánán: igaz, hogy domboldal, de az erdőszélen, a ritkás fenyők közt kapunk viszonylag vízszintes helyet a sátrainknak. A közelben jó forrás is van, és egy pillantást vetve GPS-re rájövök, hogy ez bizony nem más, mint a **Nagy-Bászka** egyik forrása! No, – mondom magamban – pár napja még fűrdtünk a vizedben (akarom mondani: a többiek, én nem!!), most meg isszuk.

8. nap

Még két napunk van hátra, és kb. 32 km – gond nélkül beérünk. A nyolcadik napon az **Ozsdolai-hágóig** jutunk el – itt aszfaltút köti össze **Háromszéket Vráncsával**. A hágóban kapunk egy kiadós záport, hát behúzódnak az út menti fák alá. Az eső elálltával táborhely és forrás után nézünk, nem is kell sokáig keresgelnünk: az úttól vagy egy 1 km-re ideális helyet találunk. Hatalmas mező, legelő, kellőképpen vízszintes, a közelben esztenák – tehát van víz. A birkák ugyan egy kissé telepötyögtették a kiszemelt sátorhelyet, de ezt már megszoktuk: biliárdozunk (vagy golfozunk?) egy jót a bogyókkal. Jókedvünket – az eső után a nap is kisütött – még a nyájjakkal hazatérő

pásztorok morgolódása sem tudja elrontani: ki tudja miért, de nem tetszik nekik, hogy ott sátrazunk! Hát nem elég nagy a hegyoldal? Van elég fű a birkáinknak! Különben is csak egy éjszakára foglaljuk el azt a néhány négyzetmétert. Ilyen goromba csobánokkal még sosem találkoztunk. Bár visszaemlékezve 2004-re: egyszer Szlovákiában csőre töltött puskával és „kurva, kurva!” csatakiáltással jött ránk egy tót atyafi, pedig csak egy sört szerettünk volna meginni a csehójában. Hát nem ittunk (hogy anno fulladjon a sőrébe!).

9. nap

Az utolsó napra kb. 11-12 km maradt: **délben sörözünk!** – adom ki a bűvös jelszót. Egy darabig még követjük a főgerincet, majd a **Nagy-hegy – Fekete-hegy** közti nyeregéből letérünk, és **Bereck** felé vesszük az irányt. völgyben, patak mellett ereszkedünk lefelé, a nemzetközi hőmérséklet egyre fokozódik, a csapat pedig egyre szomjasabb. Már halljuk az országúti forgalom zaját, végül megpillantjuk a beígért itatóhelyet: egy benzinkút-panzió együttest a falu szélén. Vizuális kontaktus lévén túravezetőre már nincs is szükség: egyesek egy 100 m-es sprintert meghazudtoló sebességgel közelítik meg az említett vendéglátóipari egységet, és mire a csapat vége – akik az utolsó patakátkelésnél gondosan lemosták a sarat a bakancsukról – odaér, már a második sört gurítják le a torkukon.

Bereck központjái még bő 2 km van hátra, de ezt az utat már nem gyalog tesszük meg: sepi-szentgyörgyi barátaink elének jönnek egy furgonnal. És nem csak szállítanak bennünket a Művelődési Központban lévő szállásunkra, hanem nagy szeretettel fogadnak, sütnék-főznek, etetnek-itatnak, gondoskodnak rólunk! Bevallom, nagyon jól esik. Ezer hála és köszönet a szentgyörgyieknek, személy szerint **Nagy Katának** és **Sándor bátyjának!**

Délután lemoszuk magunkról a hosszú út porát, majd néhányan sétálunk egyet a faluban.

Bereck nagy szülőtte **Gábor Áron**, bronzba öntött szobra a főtéren áll, kicsit távolabb pedig a róla elnevezett emlékházat látjuk.

Ahogy bókászunk, egy kis utcában megszólít két helybéli asszony. Alaposan kikérdeznék: kik vagyunk, mik vagyunk, honnét jövünk, hova megyünk, mit csinálunk, hol a szállásunk, van-e mit ennünk? Szép

Bereck nagy szülőtte Gábor Áron

sorjában felelgetünk a kérdésekre, mi is kérdezzünk ezt-azt, végül kedvesen elköszönnek: virágot visznek szereteteik sírjára. Sétálunk még egy órácskát, ismerkedünk a falu lakóival – majd' mindenki magyar.

Visszatérve a szállásra meglepetten látjuk, hogy a kis konyhában az asztal átváltozott terülj-terülj asztalkává! Puha pityókás kenyér, szalonna, tojás, friss (valódi!) tehéntej, gyümölcs és házi sütemény az asztalon! Hát ez honnét van? – kérdezzük a többieket. Jött két asszony, és ők hozták a fáradt vándoroknak – hangzik a felelet. Elámulunk: pedig csak pár szót váltottunk, és máris a szívükbe zártak ... És eljöttek, és hozták amit otthon találtak – nekünk ... Kéretlenül, idegeneknek ... Párás szemmel majszoljuk a puha kenyeret: ez sehol máshol nem történhetett meg, csak itt. Itt – a végeken ...

I. szakasz összegzés

Nos, így tel el az első kilenc nap: szép időben, kis esőben, jó kedvvel. Megtettünk 162 km-t közel 7000 m-es szintkülönbséggel, kiraktunk 14 KBV bélyegzőt, láttunk szép tájakat, hegyeket-völgyeket,

virágokat-gombákat, találkoztunk kedves és kedvetlen emberekkel, a medvékkel kezét ráztunk, szóval, jól éreztük magunkat! Köszönet érte mindenkinek!

10. nap

A következő nap a pihenőnapunk, és most kivételesen nem a hetedik, hanem csak a tizedik napon pihenünk meg ...

Délelőtt – szintén Katákék segédelmével – megérkeztek a következő szakasz új résztvevői, illetve hazamentek azok, akik csak az első túrára jöttek.

Hálás szívvel köszönjük a szállást a Berecki Művelődési Központ igazgatójának **Balogh Andrásnak**, jómagam már harmadszor jártam nála, és mindig nagy szeretettel fogadott.

Ismételten köszönjük Bandi!

II. Július 29-augusztus 3: Ojtozi-hágótól – Csíkszépvízig

*Az ösvény egyre keskenyebb, –
Jövök, – ki tudja már mióta
S megyek, – ki tudja meddig még.
A célom – Isten tudja csak –
Talán a semmi – tán az ég.*

(Reményik Sándor)

1. nap

Kipihenve, **feltöltődve** újból útra kelünk, a létszámunk változatlan: 18 fő. **Bereck** központjából az **Ojtozi-hágóig** ismét Nagy Kata és Sándor furgonjával spórolunk meg 6-8 km-t. Nem győzöm hangsúlyozni, hogy mennyire köszönjük a segítségüket.

A **Nemerében** járunk, s két újonc-ifjoncunk van: Dankaházi Berci és Petrikó Csabi. Egyikük sem járt még a **Kárpátokban** ilyen jellegű vándortúrán, hát most kapnak egy kis ízelítőt, csak hogy szokják . . . Rögtön az első napra (amikor is legnehezebb a hátizsák) betervezttem nekik (no, és persze a többieknek) egy extra hosszú menetet: ugyanis nem lesz forrás a szokásos napi távnál, ezért addig megyünk, míg vizet

nem kapunk. És az bizony, vagy 28-30 km-re van! De bírják a kiképzést, kell is: nincs más választásuk!

Még sötétedés előtt elérjük a gyengécske forrást és letáborozunk.

2. nap

Másnap délelőtt elhagyjuk a Nemerét, áthaladunk az **Esztelnek** és **Csángótelep** közt elterülő széles, lapos és mocsaras réten, ami tulajdonképp a **Nemerét** és a **Csíki-havasokat** összekötő vízvázalástó, a **Lassúág-patakának** forrásvidéke. Egy kis mocsárjárás után fölkapaszzkodunk a **Gombás-bércre**, s ez már a **Csíki-havasok** főgerince. Észak felé tartunk, gyeptájak és erdők váltják egymást. Délutánra gonosz felhők gyülekeznek az égen, csak arra várva, hogy mikor érünk valami nyílt terepre, hogy aztán ott nyakunkba zúdítsák nedves terhüket. Így is lesz: épp egy nagy mező kellős közepén vagyunk, próbáljuk a bélyegzőnket a környék egyetlen sziklájába befúrni, mikor megnyílnak az ég csatornái. Sietősen behúzódnunk a közeli erdőszéli fák alá, és egy ideig élvezzük, hogy a faleveleken összegyűlő víz a nyakunkba zúdul, majd a hátunkon, combunkon, lábszárunkon lecsordogálva a bakancsunkba távozik. Midőn eluntuk eme élvezeteket továbbállunk az újra és újra eredő esőben, végtére egyszer kívülről is elázhatunk . . .

A **Füge-tető** környékén végre eláll az eső. A csúcs közelében van egy eszteta, betérünk, a gazda megkínál sajtjal, ordával, falatozunk. A kisfia megmutatja, hogy hol van a közelben forrás, el is kísér bennünket. Tábort verünk, Attila tüzet rak, szárítkozunk. A kis legény – fokosára támaszkodva – ott marad beszélgetni. Lehet vagy 10-12 éves, de úgy beszél, mint egy felnőtt. Még az öltözké is olyan: gumicsizma – a pereme kifordítva – kockás ing, zöld kabát, rendes kis kalap és fokos. Úgy áll ott és magyaráz nekünk medvékről, pásztorletről, mintha ez lenne a világ legtermészetesebb dolga. Jópofa kis legényke!

3. nap

Szép, napos időre ébredünk, a tegnapi felhőnek nyoma sincs. Fölhúzzuk vizes bakancsainkat – ki-ki a magáét – és elindulunk. **Répat-tető**, **Káposztás-havas** – jönnek sorba a csúcok. A **Katorga** élénél már az **Uz** völgye fölött járunk.

Lehet vagy 10-12 éves, de úgy beszél, mint egy felnőtt

Az **Uz-folyó** – csakúgy, mint a **Kárpátkanyarban** a **Bodza** és a **Nagy-Bászka** – nyugat felé „hátrálva” a **Csíki-medence** pereméig „tolta” a vízvázalástót, így most a főgerinc egy hatalmas kanyarral kerül meg az **Uz** forrásvidékét.

A **Katorga** éle után ellaposodik a tető, kerítések, karámok közt járunk. A kaszálókat kell elkeríteni a legelőktől, hogy a jószág ne zabálja föl a télirevalót. Nevezetes helyen járunk: 2004-ben valamely kerítés mellett volt egy tábla: „LESŐD, LAKÓI: 14 FŐ”. Kíváncsian szemlélődöm: vajon meg van-e? Bizony, meg! Csak sajnos már nem „14 FŐ”, hanem csak „12 FŐ” a kis hegyi közösség lakói száma.

Esteledik, le kéne táboroznunk. Ez a hely megfelel, és kicsit lentebb, a legközelebbi háznál biztos kapunk vizet. El is indulok **Lesőd** irányába, ám épp jön fölfelé egy szekér. Kérdem a gazdájától, hogy szabad-e itt táborozni és hol találunk vizet? Mondja, hogy szabad, mutatná a kutat, ám ekkor gondol egy nagyot. Egy nagyon-nagyot: a túloldalt itt van közel **Csinód**, menjünk le a portájára, sátorozzunk nála, vagy akár alhatunk a **hiuban** (szénapadlás).

Népszavazást tartok: lemenjünk? – kb. 150 m szintvesztés. Á, ne menjünk, jó itt, nem kell akkor holnap reggel visszamászni – dönti el fíradtan a csapat. De hát a faluban van bolt, s a boltban sör! – húzom el a (sörös) mézesmadzagot. Akkor menjünk, menjünk! – élénkül föl a társaság, fittyet hányva a 10 másodperccel ezelőtti döntésnek.

(Bevallom, ez egy övön aluli húzás volt részemről). Most már csak azon imádkozom, hogy nyitva legyen az a bolt és sör is legyen, mert ha nem, akkor nekem befelegzett . . .

Hátizsákjainkat fölpackoljuk Levente (a vendéglátónk) szekérére, és a szekér nyomában lesétálunk Csinódra, Levente birtokára. Szép nagy terület, üde, sötétzöld fű, faházikó – az Uz völgyében vagyunk. A csapat egyik fele vacsorázna a boltozás előtt, a másik felének mehetnékje (vagy ihatnékje?) van, így ketté válunk. Szerencsé(m)re a bolt-kocsma nyitva, sör is van, hurrá! És más is van ám: mics, meg mustár, meg kenyér! És egy leány, aki elkészíti nekünk! Kell ennél több a megfáradt vándornak?

A lakoma után visszatérünk a házigazdánkhoz, és ki sátorban, ki szénában a hiuban, nyugovóra tér.

4. nap

Másnap kissé kótyagosan ébredünk (legalábbis néhányan) – vajon mér? Nehéz menet lesz a mai . . . Búcsút veszünk Leventétől és a családjától, folytatjuk

A Nemerében járunk, s két újonc-íjfoncunk van

Lesőd hegyi közösség lakóinak száma már csak 12 fő

Levente szekérére az Uz-völgyébe

*Mics, mustár kenyér.
Egy leány, aki elkészíti nekünk!*

Sajtkészítés bemutató

az utat. Kicsit rövidítettük: nem arra a pontra térünk vissza, ahol tegnap lejtöttünk, hanem az **Uz** mentén megyünk föl a gerincre, néhány km-t megspórolva ezzel.

Délután elhagyjuk a **Gyürke-tetőt**, lassan közeledünk a **Tomotokhoz**, de azok már holnapra maradnak: letáborozunk **Csikmenaság** fölött, a **Taploca-patak** völgyfőjénél.

Az utolsó napon még vagy 16-18 km-t kell gyalognunk, úgy számolom 3 körül fogunk beérni az EKE-táborba. Vajon várnak-e ránk?

5. nap

Nekivágunk az utolsó napi túrának. Előttünk a három **Tomot** és a **Szellő** tömbje, nagyobb részt gyephavasok. Miközben átmászunk a **Középső**- és az **Első-Tomoton** elő-előbukkan az erdővel borított **Nagy-Somlyó** vulkáni kúpja, s túl a **Csíki-medencén** a fenséges **Hargita** hegyvonulata kéklík. A két **Tomot** közötti mély nyeregben elszórtan esztenák, körülöttük legelésző tehenek. Az egyik pásztor hangos kiáltással hív bennünket: odamegyünk – épp a sajtak valót veszi ki az üstből. Ez kényes művelet: kíváncsi-an szemléljük, hogy görgeti az üstben a még meleg alapanyagot, majd egy sűrű szövésű kendővel kiemeli a savóból és a sajt készítő asztalkára téve több kilós golyóvá formázza. A fölösleges savót nehéz súlyokkal préseli ki a sajtból. Természetesen megkóstoljuk a sajtját, többen vásárolnak is belőle.

Hamarosan a **Szellő-tető** alá érünk, de a csúcsra már nem megyünk föl: talán már várnak ránk alant. Elindulunk hát egy oldalgerincen lefelé. Ahogy vesztünk a magasságból, úgy lesz egyre melegebb, és úgy lesz egyre szomjasabb a társaság. Bő kétórás menet után végre megpillantjuk a fenyőktől zöldellő hegyoldalak ölelésében megbúvó **Szépvízi-víztározót**. Gyönyörű látvány! A mélykék víztükrő, a gát után **Csíkszépvíz** pirosuló háztetői, azon túl a **Csíki-medence** szelíd lankái, s végül a látóhatár peremén az ég felé törő **Hargita**.

Leérünk a tóhoz, partja mellett kövesút kanyarog. Reménykedem, hogy a táborból élénk jönnek kocsival, és elveszik a hátizsákjainkat, cipeltük eleget. De nem jön senki, még gyalog sem. Pedig jól esett volna. Lassan beérünk a táborba, és ott derül ki, hogy

Szépvízi-víztározó. Mélykék víztükör, a gát után Csíkszépvíz pirosló háztetői, azon túl a Csíki-medence szelíd lankái, s végül a látóhatár peremén az ég felé törő Hargita

néhányan – élükön az én kis bicebóca madarammal – elénk sétáltak, csak épp a tó másik felén, így elkerültük egymást. Sebaj, lényeg, hogy megérkeztünk!

A nap további történéseit borítsa a feledés jótékony homálya...

II. szakasz összegzés

Véget ért hát ez a kalandunk is. Az öt nap alatt 4170 m szintemelkedés mellett 117 km-t gyalogoltunk, 9 KBV bélyegzőt kiraktunk, egyszer bőrig áztunk, találkoztunk ismét jó emberekkel. Szép volt, jó volt, köszönöm mindenkinek!

Hazatérés

Újra itthon. Portosz (a macskám) egykedvűen szemléli, hogy teszem le a zsákot, húzom le a bakancsot. No, mi van? Nem hiányoztam? – akarom cirógatni a kobakját, de odébbáll. Átnéz rajtam. Levegőnek néz. Hálátlan dög! Ám később elárulja magát: amint ledőlök a kanapéra, azonnal rám ugrik és hangos dorombolással eszeveszett dögönyözésbe kezd. Rám sandít, szája szegletében megjelenik egy öröm-nyálcsepp, és én látom azokban a barnássárga macskaszemekben, hogy ... mégiscsak hiányoztam neki.

Portosz a macskám... mégiscsak hiányoztam neki

Vámos László, PKE

**Fotók: Mocsári László (Lápi)
és Fazakas Ferenc**

Vámos László

Régóta gondolkodom azon, hogy a Kárpáti Lapokban be kellene mutatnunk egy-egy tagtársunkat, mert rengeteg érdekes, értékes ember vesz minket körül, akikről alig tudunk valamit. A felszínt súrolva nem is sejtjük, mi lappang a mélyben. A sorozatunk 3. részében: Vámos László.

A Kárpát-koszorú túramozgalom

Lassan húsz éve már, hogy Budapestről, illetve Orsováról elindult az első Kárpát-koszorú expedíció. Valaki hallott róla, valaki nem. Nagyon sokan még az MKE tagságon belül se tudnak róla. Telik-múlik az idő. Akkoriban négy budapesti hegymászó, egy nagy, téli hegymászó túrát szervezett, a Kárpátok leghosszabban húzható vízvásztó főgerincén az egy vágásra közel 2500-2600 kilométer hosszú téli túrát. Dévényben az öt hónapig tartó küzdelemsorozat sikeresen véget ért, ha az új időknek új dalaival nem is, de újabb nagyszabású álomtervekkel.

A Kárpátok leghosszabban bejárható vízvásztóján egy nemzetközi túraútvonal kialakítása. A nagy nemzetközi gyalogos túraprogramok közé illesztése. A Kárpátok ily módon történő nemzetközileg (is) ismertté tétele, népszerűsítése.

A Kárpátok nemzetközi (gerinc) útvonalán, egy egységes téli/nyári turista jelzésrendszer kidolgozása, kialakítása. Jelzéstfestés, jelző oszlopok, tájékoztató táblák kihelyezése.

Helyi (román, ukrán, lengyel, szlovák, cseh és esetleg osztrák) turista, hegymászó és hegyimentő szervezetekkel, helyi turistaházakkal való kapcsolat-felvétel, együttműködés. Közös pályázatok az adott országokban és az európai szervezeteknél.

A Magyarországi Kárpát Egyesület által kiadott térképes, pecsételős, a túrákat igazoló túra füzetek készítése.

A gerincspatort alkotó négy hegymászó közül csak egy ért célba. Ez a túra vezetőjének nagy kudarca volt, de a völgycsapat (Magyar Gábor, Gyurka László és Nagy Lajos) és a rengeteg támogató kitartott. Születtek nagyon mély, máig tartó barátságok és még valami – egy álom, - melyből talán túramozgalom lesz.

A degeszre tömött hátizsák, Dévénybe érve, alaposan lesoványodott. Egy több mint tíz évig dédelgetett

álmom a Duna és a Morva-folyó találkozásánál valóra vált, véget ért. A túra során születtek új álmok és új találkozások. A túra után rövidesen, mint zsák a foltját 1996 őszén megtalálta egymást az expedíció egyedüli teljesítője és a Magyarországi Kárpát Egyesület. A hátizsákjában ott lapult egy átgondolt Nemzetközi Kárpát-koszorú túramozgalom terve.

Az MKE akkori vezetője, Bánhidi Attila örömmel fogadta az új emberét. Azonban, Bánhidinek is voltak elképzelései az MKE jövőjét illetően. Egy turista múzeumot magában foglaló, több száz négyzetméteres egyesületi székhez (Budapest belvárosának szívében) ötödik kerületi polgármesteri segédlettel történő megszerzése és több, az MKE-től korábban elkobzott turistaház visszaszerzése. Két nagy terv egy csöppnyi kis egyesületben.

Nyolc év telt el Bánhidi Attila és Mályi József első találkozására óta. Alig történt valami néhány nagy és színes luftballon eregetésén túl.

„Az évek jöttek, mentek, elmaradtál emlékeimből lassan, elfakult arcképed a szívemben, elmosódott a vállaidnak íve, elsuhant a hangod és én nem mentem utánad az élet egyre mélyebb erdejében.”

(Juhász Gyula: Anna örök)

Tehetetlenségünket megelőgelve az egyesületünk egy újabb tagja: *Vámos László a Kárpát-koszorú túra nyári megszervezésére vállalkozott.* Vámos programja a történelmi múltra visszatekintő Magyarországi Kárpát Egyesület legnagyobb nemzetközi bakancsos túraprogramja volt. Akkoriban az MKE, évente rendszeresen megemlékezett az egyesület az 1873. augusztus 10-i

Balról jobbra: Mocsári László, Mérai Róbert, Vámos László, Kébel Ádám, Domokos Attila

születésnapjáról. 2003-ban a Magas-Tátrában a 130 éves MKE-t ünnepeltük. A programunk bemutatására Vámos László Mályi Józsefet kérte fel. A díszvacsorán, miután már mindenki kifogyott a mondanivalóból, és már kezdtek haza szállingózni a vendégek, M. J. akkor kapott szót a levezető elnöktől. Az utolsó szó jogán, a még az asztaloknál maradt társaságnak bemutathatta az MKE 2004. évi Nemzetközi Kárpát-koszorú túraprogramját. (M. J. mai napig bánja, hogy élt az est utolsó szó jogával. Erősen megalázó volt az egyesület legnagyobb túraprogramját, üres székeknek, vacsora romjaival teli asztaloknak bemutatni.)

A Vámos László szervezte négy és fél hónapig tartó nyári Kárpát koszorú túrája abszolút sikeresen ért célba Dévénynél. A hat fős gerinccsapat tagjai Orsovától Dévényig jó barátságban teljesítették a vállalásukat. Az alapsapathoz, határon innen – határon túlról, hosszabb-rövidebb időre 144-en csatlakoztak,. Ha a túranapok számát és az azokon résztvevők létszámát összeadogatjuk, akkor ez a létszám 1800 főre jön ki. Vámos László, azóta is sikeresen ápolgatja azt a határokon átnyúló programot, amiről sokan csak papolnak.

Gömörszőlős

Idén, szeptember 6-án, pénteken négyen ültünk Vámos Laci kocsjában: Laci, Kalmár Béla, Lehotzky Gyula, és jómagam. Szép, kislevegű hegyi utakon szotyogtattunk Gömörszőlős felé. Jó szándékú, heves viták árán igyekeztünk egy közös álláspontot kialakítani a Kárpát Egyezmény – Fenntartható Turizmus Stratégiájához címmel meghirdetett konferenciára. A kocsiiban is, a konferencián is, igyekezett mindenki szóhoz jutni, elmondani a témával kapcsolatos véleményét, csak *Vámos Laci* halhatott. Mégis, mint kiderült, a Kárpátok Bércein Vándorút építésével, eddig ő tette a legtöbbet egy, a Kárpátok bércein végigvezető nemzetközi turista útvonal kialakításáért. Kalmár Béla fantasztikus magabiztossággal vitte a hivatalos szót, Vámos eddigi munkájáért pedig, büszkén feszíthettünk mi kárpátosok.

Vámos László a tettek embere

Laci szelíd, csendes szavú legény, inkább a tettek embere. Erre az interjúra kissé lámpalázasan készülve sok-sok kérdéssel vértéztem fel magam. Záporozó kérdésekkel, talán könnyebb lesz a csend kapuját betörnöm, szavakat, esetleg teljes, egész mondatokat

kicsalogatni Laciból. Nem volt rájuk szükség. Amint a hegyekre és a PKE-re terelődött a szó, azonnal, pontos adatokkal megjelent az egyre gazdagabb PKE (és MKE) múlt.

M.J. – 1997-ben ismertünk meg téged és kedves családodat Szinden. 1998-ban, az MKE tátrai rendezvénye után, beléptetek a Magyarországi Kárpát Egyesületbe. Azután, már csak azt láttam, hogy egyre nagyobb létszámú társaság csatlakozik a te általad vezetett túrákhoz. Egyre merészebb túraterveket álmodsz és valósítasz meg. Ezt a gyönyörű programsorozatot előre megtervezted, vagy csak úgy jött magától? Kis társaságod egyre nőtt, mint egy hógolyó.

V.L. – Amikor a gyerekek még kicsik voltak, kis családi körben túrázgattunk. '98-tól már nagyobbacska túrára gondolhattunk. Először a nagytarcsai barátaink kezdtek járogatni velünk (Pataki Jani és majd Csima Ancikák), majd az egyesületből is egyre többen. Tehát, nem volt ez így előre megtervezve.

A Tátrában megismert kolozsvári Fazakas Feri és Szilágyi Bandi segítségével, 1999-ben Pádisra szerveztünk egy tíz napos csillagtúrás, a körülményekhez képest, a lehető legkomfortosabb sátrazásos tábor. Volt ott, általunk kialakított tábori WC, melegvizet zuhanyzó, külön a konyhaszolgáltatnak konyhasátor. Két fogadott szakácsunk is volt (az egyiket Amáliának hívták), akik gondoskodtak a mindennapi főtt ételinkről, finomságainkról. A táborban és a túrákon 24-en vettünk részt.

M.J. – Ennek a vagány, alaposan átgondolt tábornak meg is lett a folytatása.

V.L. – Igen. Egy évvel később, 2000 nyarán a Szent Anna-tó „ponkjában” állítottuk fel sátrainkat. A táborhelyszín kiválasztásában a Keleti-Kárpátok talán legjobb ismerője, több könyv írója és turista térkép készítője: a csikszederadi geológus Zsigmond Enikő segítette a munkámat. Itt is volt a mi turistáink számára különbejáratú WC és melegvizet zuhanyzó. Ismét volt tábori konyhánk, tábori szakácsokkal. Négy nap Szent Anna-tó után, néhány napra átköltöztünk Hargitafüredre. Bánhidi Attila sugallatára, ösztönzé-

sére a Szent Anna-tói táborunk után, október 1-én alapítottuk meg a Pestkörnyéki Kárpát Egyesületet. Ugrás volt ez az ismeretlenbe. Hiszen nem voltak egyesületvezetői ambícióim, vezetői tapasztalataim, szükséges jogi ismereteim.

2001-ben a Szlovák-paradicsom következett. Itt már faházakat béreltünk és a mindennapi ellátásunkra is befizettünk. 30 körüli létszám volt.

M.J. – 2002-ben kicsit más irányt vett a kalandozásotok. A bakancsos turistáskodást felváltotta a sziklamászás. Tavasszal a pilisi Fekete-köveken rögtönzött kötél- és sziklamászó technikai gyakorlatot kértél tőlem a nyáron veled a Dolomitokba készülő kis csapatod számára.

V.L. – Igen. 2002-ben kezdtünk Alpokba és más magasabb hegyekre járkalni. Első állomásunk a Dolomitok volt. Ott viaferrátás utakat másztunk egy héten keresztül. A létszámunk már meghaladta a 30 főt.

Laci felesége, Ági mosolyogva meséli, hogy a tábor szervezésekor, Laci először valami kempingezésben gondolkodott. Színes prospektusok viszonylag drága és nem túl jó sátorozást kínáltak. Laci itthonról, számítógépes kitaró keresgéssel a társaság nagy meglepedésére, olcsó és nagyon jó minőségű apartman szállást talált.

Jubileumi tábor a Magas-Tátrában

2002. év végén Bánhidi Attila lemondott az egyesület elnöki tisztéről s egyben már nem is szervezte többé az általa addig évente rendszeresen szervezett, szinte hagyományossá váló nyári MKE táborokat. A 2003-as 130 éves jubileumi Tátra tábor szervezését már Laci vállalta magára. Szakítva a korábbi egy helyszínes táborainkkal, az alig két hetes tábor két részre osztotta. Az első részét a lengyel Tátrába szervezte, a második felét a szlovák oldalra tervezte. Merész hegymászó túrákra, pl. a Sasok útjára vállalkozott. Többünket is meglepett az a terve, hogy Magas-Tátra keresztbe futó sok-sok gerincén keresztül, keljünk át a Moraveniec (Lengyelország) turistaháztól a Poprádi tavi menedékházhoz. Gyalogos, hegymászó

túrával összekapcsolva a két tábor helyszíneit. Egy héten keresztül latolgattuk esélyeinket, majd könynyűszerrel megcsináltuk. Idén nyáron, a jubileumi Tátra-táborunk keretén belül, Wehner Géza szervezésében nyolcan keltek át a Tátrákon Zakopánéból indulva egészen Ótátrafüredig. *Wehner Géza ezzel a túrával hagyományt szeretne teremteni. Jövőre ugyan ekkor, ugyan itt. Ezután minden évben, az MKE születésnapján, augusztus 10-én ismétlés!* Vámos Laci 2003-as Tátra-táborában már több mint hetvenen vettünk részt.

A Kárpát-koszorú expedíció és más magaslatok

V. L. – 2004. év május elsejére Magyarország és a többi kilencek EU-s csatlakozási időpontjára időzítettük a nyári Kárpát-koszorú expedíciónk indulási idejét. Ezzel azt reméltük, hogy a szent média jobban felfigyel erre a nagy turisztikai eseményre. Kevesebb figyelmet kaptunk, mint az első Kárpát-koszorú Expedíció. Azért csak elindultunk és végig is csináltuk. A gerinc csapat hatfős állandó csapatát változó létszámmal, összesen 144-en kísérték Orsovától Dévényig végig. Dévényben Jeszenszky Géza akkori tiszteletbeli elnökünk a Pozsonyi Magyar Konzulátuson szép fogadást rendezett az expedíció résztvevői számára.

2005-ben ismét a Mount Blanc következett. Néhány évvel korábban már megkíséreltük meghódítani (nyugat) Európa legmagasabb csúcsát, de akkor a Hegy még visszaverte a kezdő hegyászok bátortalan próbálkozását. 2005-ben 44-en indultunk a Mount Blanc csoportba. 23-man jártunk fent a csúcson. A csúcstámadásnál a legnagyobb teljesítményt Polgár Lajos tagtársunk szolgáltatta. Képes volt kevéssel a csúcstól visszafordulni, hogy egyik elfáradt társát biztonságosan lekísérje a hegyről!

M. J. – Polgár Lajost a 2004-es Kárpát-koszorú túrán ismertük meg. Vendégként jött közénk, csak az első hónapban gondolt velünk tartani. Az első hónap után jött a második, a harmadik, a negyedik és a reszli. Végül kitarott velünk egészen Dévényig. Így történt meg, hogy az ötfős gerincjárom alapcsapat, időközben hat főben találta meg önmagát.

Vámos László a 130 éves jubileumi túrán

V. L. – 2006-ban a Júlia Alpok következett. Megmáztuk a Triglavot, vad vizeken raftingoltunk, megtekintettük a híres Posztójnai cseppkőbarlangot. Az akkori programunkra 46 fő érdeklődött. A Júlia Alpok túrával párhuzamosan a PKE egy másik csoportja, nyolc vállalkozó szellemű hölgy tagja a Szent Jakab utat, a híres El Camino-t (de Santiágo) járta végig.

2007-ben a Bulgária következett. 18 fő. Voltak, akik könnyebb túrákat választottak, mások a Rila és Pirin hegységek bejárására vállalkoztak. Közvetlenül egymás után a két magashegység főgerincének végigmászása, igen nagy tudást és felkészülést igényelt.

2007-től Horváth Márti tagtársunk is kedvet kapott túrákat szervezni. A Szlovák-paradicsomba vezetett egy nagyobbacská csoportot. Ő inkább kérempáros utakat szeret vezetni.

2008-ban az MKE 135 éves jubileumára, Kárpátjára szerveztem a központi rendezvénysorozatot.

Itt ismerhettük meg Méhes Laci ungvári barátunkat, hegymászót és hegyzvezetőt. Rahón az Európa szálóban ütöttünk tanyát. Méhes Laci segédletével, 26 fő onnan indult el több napos gerinctúra vándorlásra, 40-en onnan indultak el csillagtúránzi. Szervezett buszaink vitték a társaságot mindenfelé.

M. J. – ahogy hallgatom a beszámolódat, őszinte irigység fog el. Lassan, sziszifuszi munkával épül egy életmű. Minden év egy komoly állomás, minden táborod egy komoly alkotás. Kevesen tudhatnak maguk mögött ennyi túrát.

V. L. – 2009-ben a Kaukázus bérceit és Európa legmagasabb csúcsát rohamoztuk meg. Tizenötünk közül 14-en jártunk fenn az Elbrusz 5642 méter magas csúcsán: Dénes, Fénya Józsi, Bölönyi Sanyi, Csiki Árpi, Rácz Krisztián, Szabó Árpi és László Gyuri Erdélyből, Zánki Pil Zsuzsi, Kébel Ádám, Juhász Gábor, Straub Gyula, Mocsári Laci (Lápi), Deák Csaba és én (Vámos Laci). Gáti Attila „csak” 5000 méterig jutott. Az utóbbiak Magyarországiak.

M. J. – Ha a számarányokba belegondolok, akkor minden idők legsikeresebb magyar Elbrusz mászását tudhatjátok magatokénak ti turisták – magashegyjárók. 15:14. 1991-ben volt egy hasonlóan sikeres akciója a magyar hegymászásnak. Akkor 28-ból 26-an teljesítették a csúcsmászását. Ott az arány: 28 / 26, vagyis 14:13. Ez csak egy kis játék volt a számokkal. Túl a számarányokon, nagy sikernek tudom, hogy balesetek sem volt. Ez pedig a legfőbb sikermérő!

V. L. – 2009-ben még megrendeztünk egy Cseh – Óriáshegység tábort is. Szállításunk Rocitnice Nad Jezerom településen volt. Meglátogattuk a környékbeli homokkő sziklavárosokat. A cseh sziklamászók Mekkáját. A cseh táborunkban 48-an vettünk részt. 2010-ben visszatértünk a Pádisra. A PKE tagsága nagylétszámmal vett részt rajta.

2011. nagy éve volt a PKE-nek. A tagságunk létszámban egyre gyarapodott, társaságunk étvágya különböző szintű túrák iránt egyre nőtt. Főbb attrakciónk kétségtelenül a Pamír túránk volt. 15-en indultunk Ibn Szína (korábban Lenin-csúcs) 7134

méter magas csúcsát meghódítani. Itt a korábbi Elbrusz-siker elmaradt. Tizenötünk közül csak négynek sikerült a csúcstámadás. (Ibn Szína Avicenna, középkori muszlim tudós volt.) A sikeres teljesítőink: Fénya Józsi, Rácz Krisztián és Töke Dénes Erdélyből, Deák Csaba PKE-s tagtársunk innen Magyarországról.

A másik nagyobb nyári túránkat Mérai Robi vezette az Alpokba, közelebről: a Dachstein csoportba. A háztól-házig vándorláson 23-an vettek részt.

M. J. – Szerencsére baleset nem történt, de a hegység második legmagasabb csúcsa (Hochgolling 2862 m) alól néhány méterre egy furcsa rosszullétem miatt, engem szép sárga helikopter vitt le a közeli városkába, Schladmingba.

A Dachstein háztól-házig túrát Laci szervezte meg, Robi vezényelte le. Vámos Laci – Mérai Robi páros sikeresen vezeti a PKE túrákat.

V. L. – 2012-ben a fő túránk Montenegró sziklás hegyeibe csalogatott minket. Ezt Mérai Robi találta ki. Július közepén, hatalmas hőségben, 55-en küzdöttünk a hegyekkel és a víziánnyal. Augusztus 3-tól szeptember 2-ig egy hónapos Déli-Kárpátok munkatúrát szerveztem. Öt szakaszra bontottam a távot, egy-egy nap pihenővel. Domokos Attila tagtársunk speciális fémötvözetből készített Kárpát Bércein Vándorút bélyegzőket. Ezek közül helyezettünk ki jó párat sziklakba vésvé és ragasztva az Almás-hg-ben, a Csernában, a Godjánban, a Retyezátban, a Párengben, a Kapacínában és a Fogarasi-havasok nyugati részében. 2013-ban a PKE központi rendezvénye megegyezett az MKE jubileumi Tátra rendezvényével.

M. J. – Főbb nyári táboraitok mellett, számos kisebb év közbeni túrákat is szerveztek, részt vesztek hazai túramozgalmakban.

V. L. – 2000 óta 25-30 kisebb-nagyobb, egy-két napos túrát szervezünk évente. Jelentős esemény a PKE életében a 2005-óta évről-évre rendszeresen megrendezett turistatalálkozó. Erre az eseményünkre eljönnek mindazon turista barátaink Erdélyből és itthonról, akik évközben részt vettek valamelyik rendezvényünkön. Idén kilencedik alkalommal rendeztük meg. Most Aggteleken gyűltünk össze,

közel kilencvenen. A legtöbben (92-en) Tokajban ünnepeltünk 2009-ben.

2003/2004-ben, két év alatt teljesítettük (a PKE szinte minden tagja) az Országos Kék-túra klasszikus, északi részét. Részt vettünk a Bükk kilencszázas csúcsai, a Zemplén hétszázas csúcsai, a Dél-Dunántúli Rockenbauer kék-túra túramozgalomban. Mérai Robi szervezésében végigjártuk a Közép-Dunántúli Piros túra útvonalát. Bejártuk a Bánhidi Attila-féle Északi-zöld, gazzal benőtt életművét. Folyamatban van a Börzsöny csúcsai túramozgalom teljesítése. Minden év május elején, már PKE-s hagyomány egy vízi-kenus túra szervezése. A nagy hazai tájegységek bejárása után még nincs különösebb tervem, de azt tudom, Szilágyi Bandinak és Fazakas Ferinek megígértem, hogy elviszem őket a Kaukázusba. Ők a 2009-es Elbruszról lemaradtak. Az idő gyorsan telik, minél hamarabb vissza akarok térni az Elbrusz csoportba, lehetőleg még 2014-ben.

Kárpátok Bércein Vándorút

M. J. – Ez nagy baj, mert mentem volna veletek. Sajnos 2014. augusztus elejéig tornából fel vagyok mentve.

Most egy kicsit, térjünk át a Kárpátokra, pontosabban a Kárpátok Bércein Vándorútra. Az én szememben, Téged leginkább ez a túramozgalom jegyez. Ahogy én látom, ebbe öled legtöbb energiádat és mindannyiunk nevében (PKE, MKE) őszintén remélem, hogy ebben leszel leginkább sikeres. Honnan jött a KBV gondolata, hogy fog ez működni?

V. L. – Az alapötlet az volt, hogy „mi lenne, ha a gerincmentén, a főbb pontokra speciális fémről készített, angol nyelvű bélyegzőket helyeznénk ki?” A turista viszi magával az igazoló füzetét és visz magával egy bélyegző párnát. Megadott koordináták és leírások alapján megkeresi a kihelyezett bélyegzőinket. Bélyegez, fotóz, túrabeszámolót készít. 2010-ben a Nagy-Hagymásban kezdtük el, folytattuk a Csalhóban. Úgy látszik, hogy működik a dolog, úgy hogy folytatjuk. A Nagy-Hagymásban és a Csalhóban még rendes latin betűkkel feliratoztuk és pontozással kódoltuk a bélyegzőket, az Almás-hegységtől kezdődöm, már a magyar rovásírás betűit is felhasználjuk. Egy adott hegység összes KBV

bélyegzőjének lenyomatát ha kirakosgatjuk, a rovásírás betűiből kirakható lesz a hegység magyar neve.

M. J. – Nem bántják ezeket a bélyegzőket?

V. L. – Őrsi Bálint teljesítménytúrás tagársunk – akire nagyon büszkék vagyunk – szerint a Csukásban kihelyezett 3 bélyegzőnk közül kettőt kivétek ismeretlen elkövetők. Valószínűleg skadosok, négykerekű terepjárósok lehetnek, mert az ő gyakorló terepük átvezet a főgerinc útvonalunkon. Általában nem bántják a munkáinkat.

M. J. – Hogy történik egy-egy tájegység bejárása, hogy történik a bélyegző kihelyezése?

V. L. – Ez egy sátrazásos, vándortúrás csapatmunka. Az egyik pontosan rögzíti a kijelölt szikla koordinátáit. A másik vés, a harmadik speciális ragasztóval beragasztja a KBV bélyegzőt. Fotózunk, dokumentálunk.

M. J. – A turisták inkább szeretnek túrázni, mint munkatúrán élen járni. A Te munkatúráidon mennyien szoktak részt venni?

V. L. – A legkevesebb 7 fő volt, a legtöbb 32.

M. J. – Az MKE sí csapata igen aktív. Rendszeresen részt vesznek a sípályák tisztításán, síliftek felújításán. Most nagy a nyüzsgés a Börzsönyi Magas Tax és a Nagy-Hideg-hegyi turistaház környékén. Azonban azt hiszem, Jeszenszky Géza nagyon örülne egy 32 fős aktív munkáscapatnak.

Alig hallani valamit a Te KBV munkádról. Várható-e valami publikáció. A Kárpáti Lapok sóvárogva várja a közérdekű tájékoztatásokat, a Te írásaidat, beszámolóidat.

V. L. – Egy honlapon lesz meghirdetve a túramozgalmunk, a Kárpátok Bércein Vándorút útvonala. Pontosan megadjuk a bélyegzőhelyek koordinátáit. Fotókkal, pontos leírásokkal fogjuk segíteni a turistáinkat, hogy a kihelyezett bélyegzőinket minél könnyebben megtalálhassák. Pontosan leírjuk a KBV teljesítésének feltételeit. A hozzászóló rovaton ke-

Eligazítás a PKE születésnapj tûráján

resztûl, egymást segíthetik a résztvevõk. Az igazoló fûzetûnket dekoratív módon szeretnénk megszerkeszteni, magunk és testvérszervezeteinken keresztül õnköltségesen árusítani.

M. J. – Hol tartasz most a KBV túramozgalom kiépítésével?

V. L. – A teljes táv, kb. 3500 kilométer hosszú lesz. Ebbõl jelenleg már elkészûlt 1450 kilométernyi rész. A Déli-Kárpátok 95 %-ban készûlt el. A Fogarasban az Olt-tól a Podragu-turistaházig készûltûnk el. A Podragu-tól a Királykõ felé kell még néhány bélyegzõt kihelyeznûnk.

A Királykõben kihelyezett bélyegzõnket már teljesítménytúra igazoló pontjaiként használja fel egy helyi turista csapat.

M. J. – Amikor a Nemzetközi Kárpát-koszorú túramozgalomról álmodoztam, akkor Orsovától Dévényig az öt országon keresztülmenõ egységes fõgerinc jelzésrendszerben gondolkodtam. Sajnos a Magyarországi Kárpát Egyesületnek nem sikerûlt nem hogy labdába

rûgnia, de még csak pályára lépnie sem. Az MKE-nek nem sikerûlt kezébe vennie a Kárpátok Bércein végig kacsázó nemzetközi túraûtvonal kialakítását, a fõgerinc jelzésének egységesítését. Az országokon átívelõ Mária zarándokût egységes jelzéseire csak irigykedhetûnk. Meg is tesszûk. Ehhez értûnk. Mit tapasztaltál, az egységes gerincjelzéssel mi újság a Kárpátokban?

V. L. – A Kárpátok Bércein Vándorût mentén nem gondolunk jelzéseket festegetni, táblákat, jelzõ oszlopokat kihelyezni. Ebben a modern, koordinátás térképes, mûholdas navigációs világban a hagyományos turistajelzéseknek – ha tudomásul akarjuk venni, ha nem – a csillaga leáldozóban van.

Elõfordult már, pl. a Keleti-Kárpátokban, hogy az általunk megadott GPS-es útvonalunkat használták fel helyi rendõrök a helyi turistaût kialakítására. Árkon-bokron keresztül felhatoltak a fõgerincire. Ahelyett, hogy a gerincen az általunk alapos munkával kidolgozott útvonalon festettek volna tovább, azonos jelzésekkel útvonal-elágazásokat létesítettek. A gerinc egy pontjáról, tovarobogtak a szélrózsa szinte minden irányába. A Keleti-Kárpátokban nagy a jelzéstfestési láz.

Sziklában elhelyezett KBV béllyegzõ

M. J. – Kedves Laci! Ahogy már említettem: a Kárpáti Lapok sóvárogva várja – legalább néhány sor erejéig – a munkatúraídról szóló beszámolóidat. Építkezzél tovább, végezd csendes sziszifuszi munkád! Remélem én is és egyre többen mások is rákapnak KBV munkatúraídr szépségére és csatlakoznak Hozzád.

Mályi József, MKE

392 km gyaloglás a magyar-szlovák államhatáron az Északi-Zöld túraútvonalán

Az Országos Kék Túra (OKT) aggteleki szakaszának teljesítésekor - 2005 nyarán - találkoztunk Mályi Józseffel, aki az É-i Zöld túra útvonal jelzéseinek festésén dolgozott a környéken. Tudtuk, hogy az Európai Unióhoz történő csatlakozással, az államhatár mentén túra útvonalak és határátlépési pontok (háp) kerülnek majd a jövőben kijelölésre.

A tábla porba hullott ugyan, az államhatár maradt

Tájékoztatt az É-i Zöld eddigi szakaszairól és a még kijelölendő területekről. Mivel 2004-ben a Kárpát-gerinc túra ukrainjai 160 km-es szakaszán is túráztam, a valamikori „ezeréves államhatár” vízválasztóján, ez az „új túraútvonal” is eléggé vonzott.

A magyar-szlovák államhatár hossza 630 km, és ebből 392 km-t teljesíteni ez igazi kihívás. Azért is,

mert az É-i Zöld útvonalán nem csak hegyek, sziklák, hanem egy-egy szakaszon határvizek, keresztező vizek, patakok, mocsarak, vízlevezető szárazárok is újtába állnak a túrázóknak.

Ismert talán, hogy a trianoni államhatár kijelölése 1920-22-ben elsősorban katonai, gazdasági és közigazgatási elveket követett, a terep adottságainak figyelembevételével.

Az államhatár vonalvezetése bizonyos szakaszon, valóban természetes határ, akadályoktól sem mentes, azonban a háborítatlan, eddig elzárt természet igazi látványosság.

Az előzetes felkészülésem alapját képezte Romics Ignác műve: A Trianoni békeszerződés, valamint Suba János: Magyarország trianoni határainak kitűzése című anyaga. A túrán azonban Mályi Józsefnek ez irányú írásai voltak számomra a mérvadóak.

Az írásos anyagokon kívül – részletes 1:25 000-es méretarányú - katonai térképeket vásároltam a MH Tóth Ágoston Térképészeti Intézet fővárosi boltjában, a terepen történő pontos tájékozódás érdekében.

Túratapasztalataim az El-Caminón és a Kárpátokban nem voltak összehasonlíthatóak az É-i Zölddel, hiszen itt teljesen mások a körülmények, az elvárások pedig összetettebbek.

Időnként a tájékoztatói túraversenyeken szerzett ismereteim is segítettek ott, ahol se államhatárt jelölő követ, se határpóznát nem találtunk, csak bokrokkal benőtt, ráadásul kerítésen belüli csemeteket és szélen a határsávot, ami végül is jó vadfogó volt.

Előzetesen áttanulmányozva az É-i Zöld regionális túraútvonalának térképes útikalauzát, 2006 őszén elkezdtük a „határbejárást”, melynek az alábbi szakaszonkénti élményeit foglaltam meg, szubjektíven.

Balassagyarmattól – Ipolytarnóciig

Az É-i Zöld jelzés útbaigazító táblájánál a helyi vasútállomásnál kezdtük utunkat, majd a város megismerése után megkerestük a közeli Ipoly partján a VII/24 határjelet és visszaindultunk a városba és a zöld jelzésre. A **szügyi lőtér**en lövészet volt a határőröknek, így azt kikerültük. A **Tabi víztározót** megcsodáltuk, a horgászok még vizet is adtak. **Nagylóc** előtt ránk sötétedett, előtte a tanyán a kutyák megtámadtak bennünket, de túléltük. Az éjszakát a **Nagylóci iskola** tornatermében, hálósáskban pihenve töltöttük. Másnap Apáca puszta tulajdonosa örömmel üdvözölt, mi voltunk az első turisták arrafelé. **Bencúrfalván** megnéztük a kastélyt majd Benczúr Gyula mauzóleumát, amin akkor sarjadékok nőttek. Híres festményét a Hunyadi László búcsúját sokszor megcsodáltam a budai várban. **Nógrádszakálon** megszálltunk. Az Ipoly akkor is kiöntött, elmosta a vasúti töltést is, ott jártunkkor javították. A **Palóc Grand-kanyon** lenyűgöző volt, igazi természet alkotta látványosság. Majd később **Litkén** a Kohári féle szegényházat is útba ejtettük. **Ipolytarnócnál** a lezárt határsorompó és a néma vámház

Határmegnyitási emlékkő

Tolvaj-hegy sziklatömbje mint határkő

Diffúz határjel az Orita gerincén

Keresztéte iskola és templom egyben

Varbóc feszület

Füzéri vár

fogadott, elfordultunk jobbra és a jelzett utunk a kőkénybokros határkövek mentén már a határsávban vezetett bennünket. A határ utakon jól haladtunk, volt ahol köves úton is mehetünk, időnként pedig szép kilátás nyílt a Karancs hegycsúcsára és környékére.

Ipolytarnóctól–Zabrig

A határsávban Somoskő-újfaluiig egy teremtettt lélekkel nem találkoztunk. A határ utakon jól haladtunk, kivéve ahol a határnyiladéban csipkebokor és vadszeder akadályozott, de azt kikerültük. Ezen a szakaszon, határköveken kívül sziklára festett határjelet is láthattunk. A hegytetőket **Nagy Hallgató**, **Karancs**, megmáztuk, az utóbbi kilátójából gyönyörködtünk a nógádi tájban. A „palócok szent hegye” után, letérve a határkövektől egy akácuson át leérkeztünk a **somoskőújfalui vasútállomásra**. A következő évben folytattuk innen túránkat, megnéztük a romos **Dornay turistaházat**, felmáztunk a **Salgó várába**. Időközben megkerestünk egy geo ládát a közeli 150 m hosszú alagút tetején. Egykor ebben az alagútban vonatrablás volt, a bányában dolgozóknak szállított fizetést vitték el ismeretlenek. A kitérő után **Somoskő vára** alatt csatlakoztunk a határkövek jelzéseihez. A **Medves hegy** után a VIII/ 21-es határjelnél letérve a zöld jelzéseken értük el **Rónabányát**. Az éjszakát **Salgótarjánban** töltöttünk, majd busszal utaztunk másnap vissza.

A **tajti fennsík**on egy ideig a közút mellett gyalogoltunk. **Ceredig** a terepen jól haladtunk, a település előtt egy új fahídon jutottunk el a határátkelőhöz. Feltűnt, hogy Cered házait mennyire közel építették az államhatár köveihez és azok láthatóságot növelő póznáihoz, gondolom engedéllyel. No persze nem messze a település után a szlovák oldalon is volt egy ház a határsáv közelében. A nyílt és részben fedett terepen, a jelzések mentén **Zabar** fölött a régi vámház romjainál köves út is segítette haladásunkat. Mi azonban Zabarra lementünk, majd onnan **Ózdra**.

Zabartól–Aggtelekig

Ózdról, gépkocsival mentünk **Susára** a zöldhatárra. A Gömöri tájon nyugat felé túráztunk. A határsávban érintettük a **Pogányvár** homokképződményeit, majd emelkedők után határuton a **Barátkői geodéziai tornyot**. Ott kilátásra nem volt lehetőség felmenni sem lehetett, mert életveszélyes. Sőtétben értünk a **Zabari régi vámház** romjaihoz és a faluba, majd vissza **Ózdra**. Másnap **Bánrévétől** is visszafelé jöttünk. Érdekes itt a közút közepén van az államhatár fém plakett jelzése. Meglepetésünkre igazoltattak a határőrök, majd túrafüzetünket látva megnyugodtak, nem vagyunk illegális határsértők vagy csempészek. Innen **Sajópuspökibe** és onnan fel a X/2 határjelig mentünk a zöld jelzésen. **Piszkorfő** előtt a X számú szakaszhatárjeltől szép kilátásban gyönyörködhattunk. **Susára** érkezve újra **Ózdra** utaztunk. **Bánrévétől** újabb utunkon már kelet felé mentünk. **Szélmalom tető** után megdöbbenünk, hogy **Naprágy** község temetőjének fejfái pár méterre vannak a határkövől. Szállásunk **Gömörszőlősen** volt, ahol vendéglátóink készségesek voltak. A faluból a zöldhatárt elérve, jól haladtunk erdei utakon és nyiladékokon a következő XII. szakaszjelzésig. Onnan a **Trizs** felé menő 3 km-es jó minőségű határuton. Az akkori sorompónál az OKT jelzést érintve majd a határsávon jutottunk **Aggtelekre**. Itt már barátságos határőrök fogadtak és útbaigazítottak, hogy csak a **Kecső patakig** mehettünk az újonnan festett és még nem számozott határjelek mentén. Az Aggteleki Nemzeti Park fokozottan védett északi területén állítólag időnként farkas és hiúz is előfordul, ezért tiltott. **Aggteleken** megpihentünk éjszakára.

Aggtelektől–Hidvégdárdóig

A karsztos **Poronya tető** obeliszkjét és a **Kecső patak** menti határköveket elhagyva, szép turistaúton – most már túrázókkal is találkozva – **Jósvafőre** érkezünk. Vonzó a Tengerszem szálló, a **Baradla barlang** kijárata a szép település és környéke. Az aggteleki műút után meglepett a kis **Vörös-tó** és a közeli szépen kiépített barlangjárát. Azután a **Szár hegyen** vízelnyelő töbrök következtek majd a karszt bokorerdős katlan. A **Béke barlang** lezárt kijáratát és az egykori kutatóházat érintettük. Az **Égerszögi turista szállóhoz** a pihenőhelyünkhöz és a **Danca barlanghoz** is eljutottunk. Az itteni Szabadság barlang csak engedéllyel látogatható. A közeli **Égerszög**re a piros jelzés vezetett le bennünket. A községben **Pozsgai István polgármester** és munkatársnője **Icuka**, kávéval és üdítővel fogadtak. Megnéztük a település templomát is és a temető egyedi fejfáit. Visszatérve a zöld jelzésre **Tornakápolnán** át **Perkupára** értünk, majd onnan hazajöttünk. Két hét múltán tértünk vissza, megnéztük a meredek **Szár-hegyen** lévő **Martonyi kolostorromot**. Utunkban az elbányászott **Esztramos hegy**, megcsonkítva is felemelő látvány volt. Beérve **Tornaszentandrásra** szállást foglaltunk, majd a kiemelkedő sziklás kis dombtetőn az ősi **Árpád kori templomot** megcsodáltuk. Másnap utunkon **Galambs tetőn** keresztül **Becskeházára** érkezünk. A templom szomszédságában a települést és környékét jól ismerő Ternei Gyulával elbeszélgettünk, majd a zöldhatár közeli **Hidvégdárdó** következett.

Hidvégdárdótól–Abaújvárig

Hidvégdárdó polgármestere **Matuz Tamás**, szívélyesen fogadott. A rendezett településen megismerhettük a Millenniumi emlékparkot, a Trianoni kopjafát és a Papp kúriában lévő trianoni múzeumot. **Tirpák László** mutatta be a gazdagon berendezett tájházat és a mellette lévő, a Cserehátot megismertető kiállítását. Az igényesen berendezett tájjellegű felújított vendégházban egy éjszakát eltöltöttük. Folytatva utunkat a **Sas kúti láp** kikerülésével a **Bodolai erdő** aljág jutottunk, majd onnan **Keresztétére**. **Nagy Miklós** nyugalmazott tanár úrnál töltöttünk két éjszakát, vendégházától ballagtunk ki másnap a zöld határhoz. A vizenyős **Szirákó pusztánál** átke-

lőt kellett keresnünk, az elvadult természet pedig itt-ott akadályozott a haladásban. A **Percse fölötti Galajda keresztig** köves úton, majd onnan a **Buzitai határátkelőig** a zöldhatáron mentünk. Buzitától a szemerei leágazóig műúton a határjelek mentén haladtunk, közben egy Geodéziai tornyot szintén láttunk, de annak még a létráját is leszerelték. **Szemeréről**, ami négy kilométerre volt hazautaztunk és egy hét elteltével folytattuk utunkat innen. A határsávot a **Trichatore hegynél** ott jártunkkor tisztították, jól haladtunk rajta, akárcsak a vadászok által használt határ utakon. Szlovák oldalra **Perény – Himbe** is átsétáltunk, majd onnan vissza a köves úton a zöld jelzésen a 3 km-re lévő **Hidasnémetibe**. A **Hernád vendégházban** szálltunk meg, ahol vacsorát és reggelit is kaptunk. Másnap aztán eljutottunk a Hernád túlsópartján lévő **Zsujtára** és **Abaujvárra** is.

Abaujvártól–Sátoraljaújhelyig

Abaujvárról a Hernád mentén a **Melczert** érintve jutottunk a XVII számú határjelhez, majd a **hernádnádasi háp**-hoz. Itt is megszakítva utunkat, ez évben jutottunk fel a meredek **Szurok hegyre**, majd az eszkárosi háp után a **Nagy-Hrabó** és a **Polyáska** után letértünk a **Bodó réti** Panoráma vendégházhoz. Visszatérve másnap a zöldhatárra, érintve a 19/2-es a legészakabbra fekvő határjelet felkapaszkodtunk a **Nagy-Milicre**, ahol a beton obeliszk, háp és igényesen kiépített pihenőhely is várt. Jóleső érzés volt, hogy onnan már lefelé mentünk a **Kis-Milicen** az **Orita tető** gerincén, ahol a sziklába vájt diffúz határjelek vannak. A **Vaskapu** után a **Tolvaj hegy** tetején a sziklatömböt körbejárva veszélyesen meredeken értünk le, majd beértünk **Pusztafaluba**. A községben **Mester Dénes polgármester** segítőkészségéről biztosított. A következő túrán is nyugat felé mentünk **Felsőregmecről** ahol az **Árpád kori templomot** megnéztük, majd fel a **Mátyás hegyre**, aztán lejutottunk a háp-ra is. A jelzett határúton az **Ősrög tanösvényt** szelét érintettük, majd a Velká-hora után lementünk **Vilyvitányba**. Másnap a jó erdei úton és széles nyiladékon, a **Köves hegyen** át, elértük a **Hársas hegyet**, lefelé csúszkáltunk és lejjebb már a szárazárkok is vártak. **Pusztafalura** érve onnan hazautaztunk. Végül újra eljöttünk **Felsőregmecre**, majd már síkon **Mikóházára**. Megnéztük utunkban

Széphalmon Kazinczy Ferenc múzeumát és sírját is A zöld jelzésen **Rudabányácskán** át a meredek **Magashegyi sífelvonóhoz** jutottunk, de a libegőre már nem engedtek felszállni. A libegő alatt jutottunk így fel a kilátóhoz, a panoráma azonban kárpotolt a gyaloglásért. Majd a **Vörös nyergen** túljutva, megnéztük még a **Szár hegyen** lévő magyar kálvária stációit és leereszkedtünk végcélunkhoz a városba, majd a vasútállomáshoz.

Az utolsó határkő

Epilógus

A Palóc Grand Kanyon egyedi látványosság. Az aggteleki karszt szépségeit és utána a Varbóc feletti Borház tetőről a panorámát látni kell. Végül felemelő érzés nézni a Magas-hegyet a Zempléni-hegységből, azonban a kilátóról visszaneézni a megtett útra és az alattunk elterülő Sátoraljaújhelyre és a környékére a Tokaji hegyig és az alföld síkjára, lenyűgöző.

Az É-i Zöldre a koronát valóban a Magas-hegy teszi fel, ami jól megválasztott végpontja a túraútvonalnak. A szlovák-magyar-ukrán államhatár triplexénél, a XX/7 számú határjelnél, ilyen csodálatos panorámában nem gyönyörködhetnénk.

Utunk során kezdetben még talákoztunk határőrökkel, majd határrendész járőrökkel a forgalmas határátkelőknél. Az igényesen bővülő háp-ok lehetőségét mi is kihasználtuk, több helyen, de persze odaát euróval lehetett csak fizetnünk.

Voltak utunk során polgármesterek, vadászok, nemzeti park örök és helyi lakosok, akik útbaigazítást adtak, hogy mely utakon jutunk ki a határkövekhez, mely részen nem alkalmas a mozgás. Túránk során a Medves és Aggtelek környékén főleg magyar, a Nagy-Hrabó, Nagy-Milic, valamint a határátlépési pontoknál szlovák túrázókkal is talákoztunk.

Balassagyarmatnál az Ipolynál kezdtünk, és elértük a végcél Sátoraljaújhelyt a Ronyvával. A

városnézés része volt azonban a határvízénél még a IX/4 határjel és a múltbeli Zemplén vármegyét szimbolizáló kő emlékmű is. Végül a vasútállomásnál a túravégpontját jelző fánál – miután az utolsó bélyegzést megkaptuk – búcsút intetünk az É-i Zöldnek.

Az É-i Zöld túrajelzései ma is jól követhetőek, az útbaigazító táblák segítik az útvonalon az irányt és a távolságot. Sajópüspöki felett azt megrongálták a földön volt, a végcélnál a Sátoraljaújhegyi állomásnál a fán lévő zöld túrajelzés mellől már hiányzott.

A határnyiladékokat bizonyos időnként tisztítják, néhány elvadult aljnövényzetű szakasz kivételével jól járhatóak. Felsőregmec előtt a határjelek mentén fehér alapozás volt megfigyelhető a fákon a zöld mellett és időnként külön is.

Hét éve kezdtük túráinkat, de csak öt év ószén túráztunk kettő-négy napokat. Elsősorban a tanulmányi és munkahelyi elfoglaltság miatt, hiszen főiskolásokkal, rendőrökkel, katonákkal és tanár emberrel jártam néha arrafelé, ahol a madár sem járt.

Köszönet ezért az ötletért és a csodálatos élményért Bánhidi Attilának, aki Budapestről túrafüzeteket küldött nekünk és Mályi Józsefnek a kivitelezésért, aki tíz hónap alatt munkatúrával – időnként segítőkkel – végigjárta és felfestette a zöldjelzést.

Büszke vagyok azokra akik ugyan kevesen, de velem voltak, fiamra Gáborra, valamint egri barátaimra, Bányai Zsoltra, Benkó Zsoltra, Bóta Attilára, Sági Istvánra és a fővárosból Zuglóból Gabrovszky Gáborra, akik egy-egy szakaszon túratársaim voltak az Északi-zöld túraútvonalán.

Javaslatok az É-i Zöld túrázóinak

Szükséges az É-i Zöld regionális túraútvonal térképes útikalauza (1:50 000, MH Térképész Szolgálat, 2006.) amelyet Budapestről az Emberi Erőforrás Minisztériumától lehet beszerezni, A/5 méretű válaszboríték esetén térítésmentesen postázzák.

A kiadvány részletesen bemutatja az útvonalat, a menettávolságokat és 1:50 000 méretarányú térképszelvényeket és GPS-es méréseket segítő mérőkarttyát is tartalmaz. A haladási irányban a szállások jegyzéke, címe, telefonszámai és a bélyegzések helyei megtalálhatóak benne.

A térképes útikalauzon kívül, mellékletként áttekinthető térkép, földrajzi névmutató és a nyomtatás közbeni

változások jegyzéke is megtalálható. A túraút hosszú, a rendelkezésre álló időtől és a fizikai állapottól függően azonban, egyénileg és csoportosan is teljesíthető.

Akik az útvonal mellett sátorban hálószákbán szeretnének pihenni azoknak több napra kell a biztosítani a víz és élelmiszer készletet, amely a mozgásban leterhelést okoz. Célszerű GPS vagy tájoló, közepes méretű hátizsák egy-két napi élelemmel, hozzá szükség szerint egy-két liter vízzel. Nagyon fontos az évszaknak megfelelő öltözet, jó bakancs vagy vastag talpú túracipő és természetesen esővédő kabát vagy poncsó.

Az útvonal mentén a lakott településeken, de az államhatártól néhány kilométerre is olcsó kényelmes szállások vannak, sok helyen igény szerint étkezést is biztosítanak. A szálláshelyeket célszerű azonban néhány nappal a túrázás előtt, előre lefoglalni.

Az államhatár közeli kis falvakban a boltok korlátozott időpontban tartanak nyitva, van olyan kis falu is ahol nincs bolt, oda közeli nagyobb településről szállítanak árút igény szerint. Nagyobb településeken több élelmiszer- és italtolt is van, a túra étel és ital készletet fel lehet tölteni. Ezeket a helyeket a túrafüzetbe bélyegzőt is szívesen adnak.

Azokon a településeken, ahol nincs bolt vagy zárva van, célszerű a helybéli polgármestertől, vagy távolléte esetén a megbízott önkormányzati képviselőtől bélyegzőt kérni. Segítőkések azonban sokan, információ, szállás és szállítás ügyében is.

A túraútvonal bizonyos térségeiben a mobiltelefon csak korlátozott mértékben használható. Sok esetben a szlovák mobilszolgáltató hálózatát használhatjuk, így annak nemzetközi tarifáját kell fizetni.

Az É-i Zöld túraútvonala, ahol a terep megengedi, csak ott követi az államhatárt. Azon jelzések mentén ahol eltér a határjelektől, – Balassagyarmat–Ipolytarnóc, Somoskőújfalu–Somoskő, Aggtelek–Hídvégardó, Felsőregmec–Sátoraljaújhegy –, hazánk legszebb tájegységein vezet keresztül, amelyek bővelkednek látnivalókban.

Az idő behatárolt az útvonalon és a menetsebesség is tartani kell, azonban – e sorok írója szerint – a természeti különlegességek, a kulturális nevezetességek és a műemlékek mellett nem szabad elrohanni, mert azok, ha nem is mérföldkövei, de talán „határkövei” életünknek.

Jubileumi túrákon a Magas-Tátrában

Úgy alakult, hogy részt tudtam venni a 140 éves MKE jubileumi táborában. Leginkább az igényes programfüzetben meghirdetett túrák vonzottak. Többször voltam már a Tátrában, de valahogy mindig a déli oldalon jutottam fel valamelyik magaslatra és többnyire azon az úton vissza. Most viszont átkelő túrákra nyílt lehetőség!

Átkelés a Kis-Nyereg-hágón Augusztus 7.

Kissé körülményes regisztráció és csoportbeosztás után a B csoportbeli túrázókkal 9 óra előtt indulunk Javorináról. A túravezetőket az egriek adják, Bónusz Gyuri és Gál Peti személyében.

Egy ideig a C túrázók is velünk jönnek, majd a Murány háznál balra térnek a Kopa-hágó irányába. 46-an taposuk a Jávör-völgy földútját, majd egyre keskenyedő ösvényen tekergünk a fenyvesben. A tempó elég lassú, mindig van indok megállásra. Feljebb elfogynak a fenyők és beérünk a törpefenyves övbe, ahol a patak mellett hosszabb pihenő következik. Kissé előre megyek, és maci módjára kezdek áfonyázni, azaz leülök a bokrok közé és körben eszem az áfonyát.

Mivel alig szállingóznak a többiek, elindulok, elég jó tempóban haladva elérem a hágó alatti teraszt.

Kisüt a nap, és emiatt is alábbhagy a lendületem, de itt nem akarok megállni és enni. A kítűzött 13 óra helyett 40 perccel később érem el a hágót, ami mindössze egy kisebb szobányi területű. A túloldalon lánc segíti az ereszkedést. Visszatekintve a megtett útra, látom, hogy a csoport vége még a terasz enyhe emelkedőjén tart, mikorra fognak felérni?

Jól esik a pihenő és környező, csipkézett csúcsok, hegyes gerincek fantasztikusak. 14.30-ra ér fel Gyuri néhány emberrel, mondja, hogy aki kipihente magát, leereszkedhet a Téry házhoz. A láncon való ereszkedés úgy 30 méternyi, arra kell ügyelni, hogy egy szakaszon egyszerre csak egy fő legyen és a láncot feszesen kell tartani. A láncos szakasz alatt az igen meredek, görgeteges részt gerendák, pallók fektetésével tették biztonságosabbá.

Jó tempóban lejjebb jutva látom, hogy a Vöröstorony-hágó láncos szakaszain fűrtökben lógnak az emberek. Újabb láncos részt követően érem el a Kis-Tarpataki Kék-tavat, majd a gleccser által simára csiszolt óriási kőtömbökön lépkedve a Téry-házat. Jól esik egy sör, és ahogy illik, a bélyegző is használható. Szerencsére hoztam párnát, így jól látható bélyegzés kerül a túrajelentés hátoldalára. A párnát az érkező és bélyegző miskolciak is értékelik.

Mivel 16 óra elmúlt, ideje folytatni az ereszkedést Ótátrafüred felé. A ház alatti hatalmas sziklafal alá érve vége szakad a körül-köre lépkedésnek, a lábunk igen jól eső földút is kerül a köves szakaszok közé. Elérem a Zámkovszki menedékházat, újabb bélyegzés és indulás tovább. A csapadékszegény augusztus meglátzik az Óriás-vízesés hozamán. Ezen a részen a fenyves már szinte kipusztult, eléggé lehangoló látványt nyújt. Nem szándékos kitérő következik a Tarpataki-vízesés felé, utána már nem esik jól visszakapaszkodnom a Tarajkára.

Innen csak fél óra a cél, az ótátrafüredi buszparkoló, ahová 18.45-re érek le, mint kiderült, a csoportból negyedikként.

Még páran érkeznek, megtelik a busz, és 19 órakor indul. Kitesznek Tátralomnic szélén, innen gyaloglunk fel a Zorába. Jól esik a meleg víz és a vacsora. A csoport nagy része még kinn van a hegyen, köztük a szobatársam is. 21 óra körül érnek be, sőt kisebb baleset miatt Gyuriék 23 óra körül.

A nap sokat kivett belőlem is, bár a brassói túrák és a bükkői útjelzés festő napok kellő edzettséget biztosítottak a nagy átkeléshez.

Vizont többen voltak a csoportban olyanok, *akik nem mérték fel reálisan az erőnlétüket és a képességeiket* ehhez a Gyuri által is nehéznek tartott túrához.

Benkó Zsolt, KEE
Fotók: Moczári László, KEM

A túra útvonala:

Javorina (Tatranská Javorina 1000 m) – Murány-ház (Pod Muráňom) – Jávor-völgy (Javorova dolina) – Hátsó Jávor-völgy (Zadná Javorová dolina) – Kis-Nyereg-hágó (Sedlo Sedielko 2376 m) – Kis-Tarpataki Kék-tó (Modré pleso) – Téry menedékház (Téryho chata 2015 m) – Kis-Tarpataki-völgy (Mala Studená dolina) – Zamkovszki menedékház (Zamkovského chata) – Magisztrála (Magistrála) – Tarajka (Hrebienok) – Ótátrafüredre a sikló alsó állomása.

Táv: 22,5 km.

Szint: 1400 m.

Ideje: 8,5-9 óra.

Magyar Turista Szövetség ?

A figyelmes olvasó bizonyára nem érti, miért a főcímbeli kérdőjel, amikor a fejlécben az olvasható: Száz éve alakult meg a Magyar Turista Szövetség. Nem a megalakulást kérdőjelezem, - hiszen az történelmi tény - hanem a magyarországi turista szövetségi élet jelenét és szűkebb egyesületek várható jövőjét. Ezen utóbbival visszaalakok előző számunkban megjelent, Merre tovább MKE? Mályi József által írottakra. Bizonyára ismeteteim hiánya okozza az értetlenségemet, ezért közé teszem ezirányú gondolataimat, hátha akad okos ember, aki felvilágosítja az elmémet.

Kezdem az elején, a fejlécbeli lényeggel. Mi kárpátosok tudjuk és büszkén hirdetjük, hogy 1873. augusztus 10-én Ótátrafüreden – az akkori Magyarország területén – a világon a hetedikként alapítottunk turista egyesületet. Innentől kezdve segítségül hívom Dr. Polgárdy Géza írását a *Száz éve alakult meg a Magyar Turista Szövetség (MTSZ)* és abból, dőlt betűkkel jelzetten a kiemelt részekkel folytatom: *ettől kezdve aztán itthon is felgyorsultak az események, s mondhatni a villám gyorsaságával jöttek létre, alakultak a különféle szervezett formában kiránduló társaságok. ... A gombamód sokasodó egyesületek létrejötte immár az erők szétforgácsolódásával járt. ... A sok új egyesület alakulása ellenére is kevesellték a turisták számát. ... Egy életképes, központi turista szervezet létesítésének a gondolata került előtérbe, mint a magyar turistaság fejlődésének a legbiztosabb záloga. Aztán a turistaság összefogására tett első kísérlet elbukott, hiszen 1896. augusztus 19-re összehívott Országos Turista Kongresszust a résztvevők alacsony száma miatt nem tartották meg. Majd 1910-ben megindult Turistaság és Alpinizmus folyóirat és annak fiatal gárdája a szövetségi eszme megvalósításának legfőbb harcosai voltak. ... Tovább érett a szövetségbe tömörülés gondolata, ami 1913. november 29-30-án beteljesedett.*

Az alakuló közgyűlésen megjelent egyesületek 11.662 turistát képviseltek. Tisztelt kárpátosok most kérem nagyon figyelni a taglétszámokat: Magyarországi Kárpát Egyesület (MKE) – 3000, az MKE-ből kivált Magyar Turista Egyesület (MTE) – 2730. Tá-

jekeztetésül a többi alapító egyesület létszáma: ME – 1400, MTTE – 800, TTE – 800, Aradi TE – 600, Dunántúli TE – 520, BTE – 200, BBTE – 200, Fővárosi Sportkör – 180, Nyugat-Magyarországi TE – 150, BETE – 100, Gyopár TE – 100, Sportkedvelők köre – 80, Magánalkalmazottak TE – 70, Selmezbányai FAC – 70, Munkás TE – 60, Anonymus TE – 60, Hitelbank – 60, Alba Sy Club – 52, Rigler Sportklub – 30. (A számtanban jeleskedők hiányolhatnak 400 egyesületi tagot, de erre nem találtam utalást a megnevezett forrásanyagban. Mivel nem ez írásom lényege, mellőzöm ezen problémakeresést.)

A Magyar Turista Szövetség a következő személyekből álló tisztkart választotta meg: Elnök gr. Teleki Sándor (MKE), ügyvezető elnök dr. Thirring Gusztáv (MTE). Társelnökök Balogh Károly (ME), dr. Fischer Miklós (MKE), Hatvan Ferenc (DTE), dr. Jankovics Marcell (MTE), gr. Lázár István (EKE), Röser János (MTTE) és Schill József (Aradi TE). Alelnökök dr. Demjén Géza (MTTE), Dénes Ferenc (MKE) és Kiss József (ME). Főtitkár Votiski Zoltán (BETE), titkár dr. Csepessányi Tibor (BETE).

A Magyar Turista Szövetség 1913. november 30-án tehát megalakult. Sokaknak régi táplált hő óhaja teljesedett ki a szövetség megalakulásával. (dr. Thirring Gusztáv)

Az első hazai turistaegyesület 1873-as megalakulásától számítva negyven évnek kellett eltelnie, hogy 1913-ban létrejöjjön a turistákat összefogó szövetség, s amint létrejött, szinte azonnal kitört az első világháború. ...

Most 2013. november 30-án mindenképpen emlékeznünk illik és kell! Emlékeznünk az úton előttünk járókra, fejet hajtani tiszteletet érdemlő küzdelmeik, kezdeményezéseik és eredményeik előtt. Kimondani, hogy büszkéek vagyunk rájuk!

Kedves Wehner Géza elnökségi tagunk a karácsonyi partit követően kezembe nyomott egy igényesen kialakított, remekbe szabott füzetecskét, melynek címodalán az áll: *Magyar Turista Szövetség 1913-2013, a Magyar Túrasport és Terepfutó Szövetség jubileumi kiadványa.*

Mindjárt a bevezető oldalon Wehner Géza köszöntőjét olvasom. Leírja, hogy száz éve, 1913. november 29-30-án alakult meg a Magyar Turista Szövetség a budapesti régi képviselőházban, a mai budapesti Olasz Kultúrintézetben. A Magyar Turista Szövetséget 1947-ben feloszlatták, csak a szabad levegőben, 1990-ben alakulhatott újjá a szervezet jogutóda, a Magyar Sportturisztikai Szövetség. Ami mára korszerűsített névén – Magyar Túrasport és Terepfutó Szövetség – a 100. évfordulóni ünnepi rendezvénysorozattal és az említett jubileumi kiadvánnyal emlékezik a megalakulásra. A továbbiakban részletezi a kiadvány tartalmát, majd a záró fejezetben kiemeli, „Örömmel tölt el bennünket, hogy – a korábbi megtagadást sutba dobva – a Magyar Természetbarát Szövetségből megújult Magyar Természetjáró Szövetség is utódként tekint az ünnepeket Magyar Turista Szövetségre és ugyanezen a napon Budapesten, az Olasz Kultúrintézet nagytermében ünnepi ülést tart.”

Ekkor még nem fogtam gyanút. Hiszen első olvasatra azt hittem tudom ki-kicsoda, miért és mivé alakult a történelem viharos időszakaiban. A jubileumi kiadványt áttanulmányozva örömmel konstataáltam, hogy a 140 éve alakult Magyarországi Kárpát Egyesület, majd Egyesület története 6 oldalt kapott a 44 oldalas ismertetőben. Sváb László számomra ezidáig a legérthetőbben, nagyszerűen válogatott képanyaggal bemutatta kedvenc egyesületem történetét.

A Magyarországi Kárpát Egyesület weboldalát nézem. Kalmár Béla kiváló webmesterünk az alábbiakban értesít a 100 éve megalakult Magyar Turista Szövetségről: A Magyar Túrasport és Terepfutó Szövetség (MSTSZ) november 29-én, a Magyar Természetjáró Szövetség (MTSZ) november 30-án tartott centenáriumi megemlékezést. Az idén 140 éves Magyarországi Kárpát Egyesület képviselői mind a két rendezvényen megbecsült meghívottak voltak.

Hoppá! Két utódszervezet van! Melyik a valódi jogfolytonos, melyik a trónkövetelő? Melyik a magyarországi turizmust összefogó és az országos valamint a nemzetközi szinten egyesületeink érdekeit képviselő szervezet? Melyik a konkra éhes, talán mindkettő?

(Folytatás a következő számban.)

Nagy Péter, KEE

Magyarországi Kárpát Egyesület

Barlangi mentés

Az MKE klubban 2013. december 5-én *Hegedűs Gyula* klubtársunk érdekes előadást tartott az esztramosi Rákóczi-barlangban történt mentési akcióról. Az eset 2002. január 26-án történt, amikor egy társas merülést követően az egyik búvár nem tért vissza a felszínre. A bajbajutottat 118 órával eltűnése után sikerült a barlangi mentőknek nemzetközi összefogással a felszínre hozniuk. A vetítettképes előadásban nézőként átélhettük Szilágyi Zsolt megmentésére irányuló küzdelmet és betekintést kaptunk a barlangi mentők speciális munkájába.

MKE karácsony

Az Angyalok – *Majer Zsuzsa, Szócs Ernő, Lehotzky Gyula* meghívására immáron második alkalommal érkezünk a Magyarországi Kárpát Egyesület karácsonyi összejövetelére. Az MKE klubnak helyet biztosító Váci úti Mountexben, a bensőséges hangulatú „batyubál” 2013. december 19-én, csütörtökön, 20:00 órai kezdettel volt meghirdetve. Szócs Ernő elnökünk – kurtára fogott megnyitó beszédét követően –, az egyesületért aktívan tevékenykedők részére szép ajándékokat adott át.

Az est vége felé Jeszenszky Géza tiszteletbeli elnökünk szükségét látta felszólalni és emelt hangon szólt a *tett* fontosságáról. Példaként a sízszakosztály bírszónyi sípálya-takarító aktivitását említette.

A jelenlévő két társszervezet képviselői szívesesen fogadták volna, ha a tiszteletbeli elnök megemlíti a PKE és a KEE által végzett, ténylegesen megvalósult erőfeszítéseket és tetteket. Példának okáért a PKE esetében a Kárpátok Bércin Vándorút túramozgalom több ezer km-es útjának kijelölését, bélyegzők kihelyezését, a KEE esetében az egrl elnök magánvagyonával biztosított Kárpát túraközpont létrehozását.

Áldott karácsonyi ünnepeket és túrákban gazdag boldog új évet kíván az MKE elnöksége!

Kárpát Egyesület, Eger

Köves Gyula irányítása mellett alelnök *Sípos Viktor*, a titkár *Varga Katalin*, tagok pedig *Bónusz György*, *Kakuk László*, *Tietze Nándor*.

Az ebédet levezető poharazgatás, határok nélküli beszélgetés követte. Voltak, akik Tamáskúton éjszakáztak. A gyalogosok még világosan elindultak Felsőtárkányba, a többiek bekéreckedve valamelyik gépkocsiba hazamentek. *Kimondhatjuk, az egyesület ismét egy eredményes évet tudhat maga mögött és felkészült a jövőbeni vállalt feladatainak ellátására.*

Találkozás a Mikulással

A Kárpát Egyesület az Egri Erdészettel együttműködve Mikulás délutánt szervezett december 7-én. Az idén a munkanapok áthelyezése miatt a szombat „dolgozó” volt, emiatt a szokásos Berva-völgyi túra elmaradt. A Mikulás alkalomhoz illő ünnepi díszben 12, 14 és 16 órákor, a Les-réten fogadta a rajongó gyermekereget. A találkozást követően mindannyian átsétáltak a közeli Les-házba, ahol a terülj asztalkán tea itóka mellett sült szalonna, kolbász közül válogathattak az éhes mikulásrajongó. A felnőttek pedig forralt borral köszönhették e jeles napot. A sötétedést követő négyórás találkozó igazán nagy élményt jelentett, hiszen kevesen láthatták eddig a Mikulás házát esti fényben.

Egyesületünk évező túrája

A Kárpát Egyesület, Eger Gasztrotúra V. fedőnévvel – az egyesület kezelésében lévő – Tamáskúti házában zárta az idei esztendőt. A helyszínre gyalogosan érkezők Felsőtárkány-Sziklaforrás – Barát-rét – Bujdosó-lő – Gyapjas-orom – Tamás-kút útvonalon, kb. 12 km megtétele után érkeztek a fortyogó katlanhoz. Amiben már előrehaladott állapotban főtt a „szarvas pörkölt kiegészítőkkel”. A krumpli felrakásával egyidőben megkezdődött a vezetőség-választó rendkívüli közgyűlés. Miután egyikünk sem akart pempősített burgonyát az illatozó szarvas mellé, a közgyűlés gyorsan megválasztotta a tisztségviselőit. Az elnökség tagjainak eredményes tevékenységét igazolja az a tény, hogy összetétele alig változott. Bakos Csaba a megváltozott körülményeire való tekintettel lemondott. Helyére kellett új, hangyaszorgalmú, ötletgazdag, cselekvőképes tagot választani. Összefoglalva, az elnökségben

Szilveszteri Nagy-Eged túra

A Kárpát Egyesület, Eger hivatalosan évet zárt, azonban szokásukhoz híven, Szilveszter éjszaka immár nyolcadik alkalommal indultak az Eger közeli Nagy-Eged 534 m magas pontjára. Az oda-vissza kb. 9 km-es *óév búcsúztató ill. újévet kezdő túrára* a vállalkozó kedvűek december 31-én 22:30-kor rajtoltak és január 1-én kb. 01:00-ra visszaértek a városba. A túrát az ötletgazda Bakos Csaba vezette.

Kárpát túraközpont

Az *Egri Kárpát Egyesület természetjáró és információs bázisának* létrehozására a Kárpát Egyesület Eger pályázott és elnyerte az Európai Unió és a Magyar Állam pénzügyi támogatását. A kb. harminc millió forintból megvalósuló beruházás tervezett határideje 2014.07.31. Az épület az Egerhez közeli Felsőtárkány település központjában helyezkedik el.

A Bükk kapujában, Felsőtárkányban épülő Kárpát túraközpont

IX. PKE Nemzetközi Turistatalálkozó

A PKE, a Vámos László vezette Pestkőrnyéki Kárpát Egyesület az idén október 18-21 napokon, Aggteleken emlékezett a megalakulására. A szállásunk és a társasági élet központja (étkezés, vetítések, tombola, táncmulatság stb.) a Cseppkő hotelban volt. Kirándulásainkat a Gömör-Tornai karszt csodálatos vidékére – amelyet „alul-felül” megjártunk –, valamint néhány felvidéki barlangba szervezte Vámos László. A jól sikerült találkozóra néhány pillanatfelvétellel emlékezünk. *A záróesti mulatságon a tombola-nyeremények (1.), Vámos László erdélyi barátaink társaságában (2.), egymás köszöntése (3.), első napi gyalogtúra Jósavfőre és vissza (4, 5.), útban a Baradla-barlang Vörös-tói bejáratához (6.).*

A Természetjárók Istene éltesse a PKE-t!

Fotók: Kalmár Béla, MKE

1.

2.

3.

4.

5.

6.

A magyarországi **Baradla-barlang** (fotó 3, 4.) és a szlovákiai **Domica-barlang** (fotó 1, 5.) együttesen kb. 25,5 km hosszú, összefüggő barlangrendszer alkot. Lapunkban fontos megemlíteni, az aggteleki látogatóközpont falán 1998-ban avatott emléktáblát, melynek szövege:

A Baradla-barlang 1881-1934 között a Magyarországi Kárpát Egyesület használatában állt. Az egyesület a barlang feltárásával, a Vöröstói (1890) és a Jósfaí (1929) új bejáratok nyitásával, turistaházak létesítésével fél évszázadon át szolgálta e táj fellendítését.

A **Gömbaszögi-barlang** (Gombasecká jaskyňa) (fotó 2.) különlegessége a hosszú vékony, csőszerű képződmények, az ún. szalmaceppkövek sokasága.

Fotók: Nagy Péter, KEE

